gemeente Westervoort

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Jaarrekening 2022 en conceptbegroting 2024-2027 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

---

Zaak- & documentnr. : Z/23/109583 201615985
Portefeuillehouder : A.J. van Hout

Opsteller : W. van der Veen
Afdeling : IBP
Telefoonnr: 3058

Samenvatting
De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om vóór 30 juli 2023 een zienswijze te geven op de door het Algemeen Bestuur (op 19 april 2023) vastgestelde concept begroting 2024-2027 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: GMR). Daarnaast wordt gevraagd een zienswijze te geven over het gewenst lidmaatschap aan de Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG) Gelderland.

Tevens heeft de GMR de jaarstukken 2022 bijgevoegd en is het jaarverslag en jaarrekening 2022 van de stichting The Economic Board bijgevoegd.

Beslispunten
1. in te stemmen met de verhoging van de inwonerbijdrage per 2024;
2. de bijgevoegde zienswijzebrief op de concept begroting 2024-2027 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vast te stellen;
3. in te stemmen met het lidmaatschap aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) Gelderland;
4. kennis te nemen van de jaarrekening Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;
5. kennis te nemen van het jaarverslag en jaarrekening van de stichting The Economic Board 2022.

Aanleiding
De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is op 1 januari 2021 van start gegaan. Het eerste jaar stond in het teken van de opbouw van regio-organisatie. De vijf bestuurlijke opgaven zijn in 2021 vastgesteld en in 2022 is een start gemaakt met de uitvoering van deze opgaven.

Ook voor 2024 zien we, met betrekking tot de opgave Circulaire Regio/RES een substantiële verhoging van de inwonerbijdrage terug. De middelen beschikbaar gesteld door het Rijk voor de regionale uitwerking van de RES en het opstellen van de RES 2.0 zijn niet toereikend om aan alle regionale afspraken in de RES 1.0 uitvoering te geven.

De ontwerpbegroting 2024 is de financiële vertaling van de al bekende activiteiten voor 2024. De inwonerbijdrage voor 2024 is hoger dan opgenomen in de begroting 2023-2026. De inwonerbijdrage 2024 is opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,71) en bijdragen voor de vijf inhoudelijke opgaven (gezamenlijk € 5,84). Daarmee komt de inwonerbijdrage voor 2024 uit op € 8.55 (voor 2023 € 7,47).

Zoals in de brief van de GMR van 17 maart 2023 (raadsvergadering 17 april jl., B07-20230417-13) al geschetst heeft deze verhoging twee redenen:

- de indexering is noodzakelijkerwijs aangepast van 2,7% naar 7,3%;
- een hogere bijdrage voor de Regionale Energie Strategie (€0,58) binnen de opgave Circulaire regio.

In 2024 zal er een nieuwe meerjarige opgave agenda worden opgesteld en aan de respectievelijke raden worden aangeboden. Deze zal, in tegenstelling tot de huidige termijn van 2 jaar een 4-jarig karakter krijgen.

Resultaat GMR 2022
Het jaar 2022 sluit met een positief resultaat van € 320.957,00. Het algemeen bestuur is voorgesteld het resultaat in lijn van de bepaling in de Gemeenschappelijk Regeling (art. 31 lid 8) terug te laten vloeien naar de gemeenten. Het algemeen bestuur heeft hiermee ons voorstel onderschreven.

Planning
Een gemeenschappelijke regeling dient de concept begroting uiterlijk vóór 15 april toe te zenden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De termijn voor het indienen van zienswijze is acht weken.

De zienswijze van de raad moet vóór 30 juli 2023 worden ingediend bij de Groene Metropoolregio.

Beoogd effect
Met de mogelijkheid van het geven van een zienswijze heeft de gemeenteraad de gelegenheid om invloed te blijven houden op de financiën, de taken en te behalen doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Argumenten
1.1 De stijging van de kosten per inwoner zijn groot
Ook voor 2024 is er sprake van een substantiële verhoging van de inwonerbijdrage. Enerzijds komt deze stijging door de noodzakelijk verhoging van de indexering met 4,6% naar 7,3%. Deze verhoging is het gevolg van de huidige inflatie waar we met ons allen mee te maken hebben. De stijging in de begroting van de GMR in 2023 als gevolg van indexatie inwonerbijdrage (2.7%) paste binnen de gemaakte afspraken. Hoewel deze verhoging verklaarbaar is, is het ook een stevige stijging van de kosten per inwoner.

Anderzijds zien we stijging van de inwonersbijdrage binnen alle opgave, waarbij de inwonerbijdrage aan de RES in het oog springt met een verhoging van € 0,58.

1.2 De GMR heeft meerwaarde
Hoewel er sprake is van een verhoging van de inwonerbijdrage kunnen we ook constateren dat de GMR meerwaarde heeft. Een aantal belangrijke successen zijn onder andere het verkrijgen van 1,7 miljoen euro uit het Mobiliteitsfonds, het met positief resultaat indienen van de Regiodeal waarbij het Rijk 15 miljoen euro beschikbaar heeft gesteld, de doorontwikkeling van de Regionale Energiestrategie welke past in onze duurzaamheidsambitie, de Woondeal 2.0 en de bouwstenen Woningbouw arbeidsmigranten.

3.1 lidmaatschap VNG
Voor Gelderse regionale samenwerkingsverbanden bestaat de mogelijkheid om lid te worden van de (100-jarige) VNG Gelderland. In de praktijk participeert onze regio al jaren binnen deze vereniging. Het formele lidmaatschap is tot op heden nog niet geregeld. Het algemeen

bestuur heeft al eerder uitgesproken dit te formaliseren om daarmee, net als de andere regionale samenwerkingsverbanden, te participeren in deze vereniging en daarmee de belangen van de samenwerking te dienen.

Echter voor een formeel besluit dienen eerst de deelnemende gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen (zie art. 31a Wgr). Het lidmaatschap van VNG Gelderland is kosteloos. De gemeente Westervoort onderschrijft het belang van deze formalisatie en participatie aan de VNG Gelderland.

Kanttekeningen
1.1 Niet verhogen van de inwonerbijdragen kan gevolgen hebben voor de opgaven
In de begroting van de GMR Arnhem-Nijmegen zijn de ambities in de opgaven verbonden aan de inspanningen en kosten die dit met zich meebrengt. De GMR Arnhem-Nijmegen heeft de verhoging uitgesplitst weergegeven en betoogt dat de middelen nodig zijn. Ditzelfde geldt voor de verhoging van de bijdrage voor de uitvoering van de RES.

1.2 Regionale opgaveagenda 2025 en verder
In 2024 zal de (nieuwe) Regionale Opgaveagenda worden opgesteld en worden voorgelegd. Gelet op de huidige ambities zal ook deze opgaveagenda naar verwachting veel nieuwe speerpunten en het vasthouden aan de huidige speerpunten die nu hun uitvoering kennen. Nu al is er sprake van een substantiële stijging van de inwonerbijdrage door een hogere indexatie en meerkosten binnen de opgaven. In Q4-2023 zal er een (interne) evaluatie plaats vinden betreffende de Return of Investment (ROI) bij deelname aan de GMR. Daarnaast zal ook de GMR komen met een (beperkte) evaluatie. De beide evaluaties moeten gaan meehelpen in de besluitvorming in 2024 voor deelname aan de Opgaveagenda voor 2025 en verder. Een duidelijke kanttekening nu al is dat verhoging van de kosten in relatie moet staan met de ROI als het gaat om deelname hieraan.

Financiële paragraaf
De begroting van de GMR Arnhem-Nijmegen en de begrotingswijziging 2024 moet verwerkt worden in de gemeentelijke begroting. De begroting van de GMR is door het Algemeen Bestuur van GMR vastgesteld. De gemeenteraad kan een zienswijze op de begroting indienen, maar heeft hier geen zelfstandige financiële beslissingsbevoegdheid.

In de voorjaarsnota 2023 wordt een bijraming van € 11.000,- gedaan voor de verhoging van de inwonersbijdrage voor de verschillende opgaven binnen de Regionale Opgaveagenda. De wijzigingen 2023 waren nog niet verwerkt in de financiële systemen.

Tevens is voor het jaar 2024 een bijraming in de voorjaarsnota 2023 opgenomen van € 19.000,- voor de verhoging van de inwonersbijdrage voor de verschillende opgaven binnen de Regionale Opgaveagenda. Dit conform de begrotingsvoorstellen van de GMR 2024-2027.

Bijdrage per inwoner		2023		2024
Regiobureau		€ 2,57		€ 2,71
Verbonden regio	€ 1,49		€ 1,58	
Productieve regio	€ 0,94		€ 1,05	
Circulaire regio	€ 0,91		€ 1,56	
Ontspannen regio	€ 0,62		€ 0,66	
Groene groeiregio	€ 0,94		€ 0,99	
		€ 4,90		€ 5,84
Totaal		€ 7,47		€ 8,55

Relatie met het herstelplan

De bijdragen van de gemeente Westervoort aan de verschillende programma's van de GMR in 2024 zijn verwerkt in de Begroting 2024. De ramingen op de verschillende programma's stellen wij zo nodig bij.

Participatie en communicatie
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Binnen de diverse opgaven van de Regionale Opgaveagenda wordt er gewerkt aan duurzaamheid.

Intergemeentelijke samenwerking
De gemeente Westervoort werkt – via de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen - samen met 17 andere gemeenten om de positie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te versterken en een kwalitatieve groei van de regio te bewerkstelligen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en sociaaleconomische ontwikkeling op de schaal van de regio, en waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn.

Bijlagen
201615996 - Raadsbesluit zienswijze concept begroting GMR
201615998 - Concept zienswijzebrief concept begroting GMR

201615813 - GMR jaarrekening 2022
201615814 - GMR aanbiedingsbrief jaarrekening 2022
201615815 - GMR Accountantsverslag jaarrekening 2022
201615816 - GMR concept begroting 2024-2027
201615817 - GMR aanbiedingsbrief concept begroting 2024-2027
201615819 - jaarverslag 2022 stichting The Economic Board
201615821 - jaarrekening 2022 stichting The Economic Board
201615823 - aanbiedingsbrief 2022 stichting The Economic Board

Westervoort, 19 juni 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

M. Sluiter MA	drs. A.J. van Hout
secretaris	burgemeester